

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

Brasavola, Antonio Musa

Venetiis, MDLI

Vnguentum Sandalinum VI

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](#)

BRASAVOLI

Sponte refrigerat, et humectat, quæ qualitates non adeo
egregie à nenupharino unguento induci possunt. SE.
Veruntamen si illud confidere uoluerim scire optarent
quibus simplicibus uti deberem, et quomodo sit confi-
ciendum. BRAS. Ego os de corde cerui, et margaritas
à compositione abijcerem, ueluti ad unguenti inten-
tionem inutilia. SE. At tu ad refrigerandum cor, atq;
roborandum quo unguento huius nenupharini loco ute-
reris. BRAS. Infrigidante Galeni cerato uterer, nam
rosæ cor roboret quia odoratæ. tamen si uehementius
infrigidare uoluerim, et roborare ita unguentum pæ-
ri iuberem, et cordis regionem inungi.

Recipe unguenti infrigidantiis Galeni unc. III.

Sandalorum rubrorum } Sing. scrup. semis.
Luteorum }

Ambracani gra. I.

Musci granum semis.

Succi limonis unc. semis.

Misce. hoc ita paratum cor refrigerat, et uehementer
roborat. SE. Posteaquam huic unguento fidem non
adhibes, ad aliud quod in mea scheda sequitur conside-
randum transeamus. BRAS. Ut libet.

SENEX VI.

Vnguentum Sandalinum sequentem locum occupat.
BRAS. A quo authore accipitur. SE. A Mesue, lis-
cet ipse sub nomine cerati de sandalis illud referat.
BRAS. De nomine non erit quæstio, compositionem
ipsam adducito. SE. Hæc est quæ sequitur.

Recipe rosarum drach. XII.

Sandalorum rubrorum drach. X.

Alborum

Sandalorum alborum }
Luteorum } Singulo. drach. VI.

Boli armeni drach. VII.

Spodij drach. III.

Camphoræ drach. II.

Ceræ albae drach. XXX.

Olei rosacei lib. I.

Conficiatur, et administretur. Et sunt qui lauant oleum,
et ceram prius, et postea permiscent cum alijs, et est
melius. B R A S. Lauas ne tu ista? S E. Semper laui.
B R A S. Non probbo rosaceum lauari, sed oleum potius
è quo rosaceum coofectum est, debuit esse probè lotum,
immo et esse omphacinum. S E. Ego ex communi oleo
rosaceo conficio, quod prius probè abluo. B R A S. In
hoc erras, quia rosaceo odorem aufers, atq; uires. S E.
De odore ita esse experientia uidi, de uiribus autē igno-
ro. B R A S. Immo non ignoras, quia si odorē aufers,
indictum est non esse amplius rosaceum, et rosarum ui-
res amississe. immo et hoc tibi addo non esse abluendam
ceram, si albā accipis ut Mesue dicit, nam sæpius ablu-
ta est, insolata, atq; expurgata, non enim dicendum est
accipiendam illam quæ multum alba est, de qua alicubi
mentionem facit Galenus, quia eiuscmodi cera non ha-
betur, nam alba quam habemus arte confecta est. S E.
Ne autem arbitreris me aqua simplici hæc abluere, sed
rosaceauor. B R A S. Ut lubet facito, tamen non est
necessaria eiuscmodi lotio. S E. Est ne uerum quod sit
ultimum ad sedandam inflammationem, et apostemata
calida? B R A S. Immo non multum infrigidat, nam
rubri, et lutei sandali caliditatem quādam habent, atq;

o iiii spodium

spodium. De camphora ambiguum est num sit calida an
frigida, unde tantam frigiditatem in hoc unguento non
percipio, ut extreme frigidū dici debeat. S E. A Me-
sue dicitur sedare supercalefactio[n]es, quae in stomacho
sunt & hepate, tamen nunquam uidi medicum qui hoc
unguento ad liniendum stomachum uteretur, sed omnes
ad iecur infrigidandum eo utuntur. B R A S. Tamen
uebementer non infrigidat, ubi uebementi indigemus
refrigeratione. S E. Ad iecur igitur refrigerādū quo-
uti deberemus? B R A S. Galeni infrigidante, & eo
iecur liniri. cum autem iecur sit membrum laxū necesse
est linimēta quibus deliniri debeat, aliqua styptica semp
recipere, & astringentia, Iccirco ad iecur refrigeran-
dum infrigidante Galeni utor cum portiuncula sanda-
linis cum uero iecur resolutione indiget, oleo de absyn-
thio utor, cui nonnihil addo sandalini unguenti. & licet
Galeni refrigerans rosacei ratione aliquā habeat stypti-
citatem, tamen tanta non est, quantā exigit iecoris mol-
lities, ego que hoc utor unguēto ubi mediocriter exic-
care, & non calefacere opus est, ut in renibus nonnunq
contingit. in sūma igitur unguētum hoc uel ceratū non
est uebementissimum infrigidans inflātionum, & ca-
lidorum apostematū, licet adstringat, & laxa mēbra
roborare possit. S E. Sunt ne antiqui de hoc cerato lo-
cuti? B R A S. Non quod sciuerim, & quomodo eorū
quispiam de hoc cerato tractare potuit, cum apud anti-
quos sandali essent ignoti? nam Arabes sunt sandalorū
inuentores, & ab Indis ad nos deferūtur. S E. Aliquos
audiui de sandalis disceptantes, & omnibus albos præ-
rentes. B R A S. Decipiuntur hi, nam alij potius præ-
stant,

stant, quia odorati, albi uero nihil penitus habent odoris. At de sandalino unguento satis dictum erit, si huc Serapionis cōpositio adducatur, quam refert tractatu septimo de Antidotis capite uigesimo septimo que est. Dimat de sandalis, et ita conficitur.

Recipe roſarum drach. X.

Sandali albi }
Rubri } Sing. drach. V.

Croci drach. II.

Camphoræ drach. I.

Ceræ unc. I.

Olei rosacei unc. IIII.

Misceantur, et administrentur.

SE. Est minor compositio quam illa Mesue. BRAS. Nonnulli Ferrariæ sunt qui in tota compositione in pondere differunt, et ita conficiunt.

Reciperos. rub. unc. II.

Sandalorum rubrorum drach. XX.

Citrinorum }
Alborum } Singul. drach. XII.

Boli armeni drach. XIII.

Spodij unc. I.

Camphoræ unc. semis.

Ceræ albæ unc. VII. et semis.

Olei rosati lib. II.

Misce. Alij ponunt in compositione cōi ceræ unc. VI.

SE. Quem sequi debeo? BRAS. Mesuem.

SENEX VII.

Vnguentum de Semperuua ad examen uenit. BRAS.

A quo authore istud accipis? SE. Authorem prorsus
ignoro